

A'ij ti tira'uyú'uxaca'a a'íjna í San Juan, í ti seij

I niucari ti ruurican e'ihuateájtuaani

¹ Jíme'en a'íjna í Jesús ti Ciríistu'u pú'een, a'í pu jéjcuá imuá seijre'eca'a tíj na'a ti yú e'iré'ene. A'í pu ajta a'ín pú'een í tej ráanamujri'i a'ij ti ye'í tiu'utaxájtaca'a. Teen tu teajta tají'i jín raaseíj, teajta tiyen raamuá'a ja'ati ti pú'een'e, teajta tiyen tamuájca'a jín ra'ajtamuariej te'íjna ti niucari pú'een ti ajta ruurican e'ihuateájtuaani.

² Ajta, a'í pu huataseíjre a'íjna ti ruurican e'ihuateájtuaani.

Teajta iteen, teen tu raaseíj. Teajta tiyen tiraataxájta, teajta tiyen tejá'amua'ixaate'e te'íjna ti rusén jín i'i ruuri, ti ajta jemin seijre'e í rutáàta í Dios. Ajta, a'í pu téjmi jemi huataseíjre.

³ A'ij tu teajta tiyen tejá'amua'ixaate'e te'íjna í tej raaseíj, teajta í tej ráanamujri'i, sej si sea-jta mú'een siyen che'atá sena'a tiú'umua'ati tetíj iteen tí'imua'atze tej ti naíjmi'i ta'ihuaamua'a tá'ara'ani. Jee xaa ne'u, teen tu jemin seijre'e, te'íjna í Dios jemi í tej rájya'upua. Teen tu teajta tiyen che'atá tena'a jemin seijre'e te'íjna jemi í ti yaujra'an pú'een í Dios, a'íjna í Jesús, í ti ajta Ciríistu'u pú'een.

⁴ Ayeé tu 'een jín tiyen tejá'amua'ayuse'e ti ij ayén raanaíjmi'ire'en í ti jamuaatá'aca sej jíme'en rutémua'ave'e.

Dios pu téjmi jemi seijre'e ti ayén che'atá na'a 'een tíj tatzari

⁵ A'íi pu a'íin pú'een í niuucari í ti Círíistu'u ayén titaatá'ixaa ti nu'u a'íin Dios ayén téjmi jemi seijre'e tíj tatzari ti ayén tátatzavi'i í ta tzajta'a, ajta nu'u capu a'atzu jemin seijre'e ti'itíj ti a'íj pua'a 'een, ti ayén che'atá na'a 'een tíj tíca'ari.

⁶ Tí pua'a tiyen tel'íjna jetze tiyen mé titejá'ujuhua'ane'en a'u ti a'utíca'a teajta rá'antixáata tiyen titeejú'un a'u yee tej Dios jemi seijre'e, catu jé'yecan jín tiyen ti'itítacha'íi sino tetí'ihua'itaca tu'u.

⁷ Mí teajta iteen, ti pua'a tiyen che'atá tena'a tel'íjna jetze tiyen titeejú'un, tel'íjna jetze ti tátatzavi'i, a'íi pu rí'i taruure tej ti tiyen temua'a naa ta'ihuaamua'a tá'ara'ani. Ajta, a'íjna ti yaujra'an pú'een í Dios, a'íjna í Jesús, a'íi pu ajta tá'aril'ira nain tíj na'a í tej jín ateáturaaveca í Dios jemi. A'íi pu ayén taruure a'íjna jíme'e ti ari huamí'i ta jetze me'ecan. A'íj pu jín ayén tira'iráaxire í ruxuure'e.

⁸ Tí pua'a tiyen tiraataxáj yee tej nu'u caí ti'itíj jín ateáturaaveca í Dios jemi, ayée tu tajímua'a tena'a tacuanamua. Ajta, a'íjna í niuucari ti ayén ti'ayajna, capu téjmi jemi seijre'e.

⁹ Mí teajta iteen, ti pua'a tiyen tiraataxáj í tej jín auteájturaa í Dios jemi, ayée tu tí'ijmua'aree ti Dios ra'ará'astejsin a'íjna jíme'en ti jín te'ataújratziiri'i ti nu'u ayén titaatá'uuni'i nain jíme'e í tej jín auteájturaa í jemin. Teen tu teajta tiyen tí'ijmua'aree ti ayén tiraavíjte'e ti Dios ayén titaatá'uuni'i.

10 Tí pua'a tiyen tiraataxáj yee tej nu'u caí ja'anáj ti'itíj jín auteájturaa í Dios jemi, ayée pu huataújmua'a í tej teri tiyen te'íjna jíme'en raatamuá'a í Dios ti nu'u a'ín tí'ihua'itaca. Ajta a'íjna í niuucari ti ayén téjmi jemi raateájtuaa, capu xaa ne'u a'atzu téjmi jemi seijre'e.

2

Ajta a'íjna í Círíistu'u, a'í pu tí'ixi'epi'íntare'e itejmi jetze me'ecan

1 Mí sej niyaujmua'a, mi nej huápi'i já'amuaxe'eve'e, ayée nu 'een jín tejá'amuayu'use'e sej si caí ti'itíj jín auteáturen í Dios jemi. Mí ajta, ti pua'a ja'ati ayén ti'itíj jín teuuteáturen í Dios jemi, sej pu tayá'upua jemin seijre'e ti ta jetze me'ecan tí'ixi'epi'íntare'e. A'í pu a'ín pú'een a'íjna í Jesús ti ajta Círíistu'u pú'een. A'í pu urarí'ene'acan jín seijre'e í Dios jemi.

2 Círíistu'u pu ajta ta jetze me'ecan rí'i tiraatá'a í Dios ti ij caí puaíjtzí taatá'an a'íjna jíme'e í tej jín auteájturaa í jemin. Ayee pu ajta che'atá na'a huá'a japua huaniú naíjmi'ica a'achú mej pua'amé í mej yen huachéjme í chaanaca japua.

3 Tí pua'a tiyen tirá'astijre'e a'ij ti a'ín titaata'aíj, ayée tu a'íjna jín tiyen tí'ijmua'aree tej jé'iyecan jín tiyen tí'ijmua'ate.

4 Tí pua'a sej ja'ati caí rá'astijre'e a'ij ti titaata'aíj, ajta ti pua'a a'íjna í ja'ati ayén tiu'utaxáj yee ti nu'u ayén tí'ijmua'ate a'íjna í Jesús, a'íjna í ja'ati, ayée pu tí'ihua'itaca. Ajta, capu jé'iyecan jín tí'itíjcha'íi.

5 Mí ajta, ti pua'a a'íjna í ja'ati ayén tira'ará'asten a'íjna i niuucari í ti téjmi jemi huatétuihuaca'a,

ayée tu te'íjna jín tí'ijmua'aree ti ayén raanaíjmire í tzajta'an a'íjna í ja'ati ti a'ín jé'iyecan jín raxí'eve'e í Dios nain jime'e. Ayee tu teajta te'íjna jín tí'ijmua'aree tej tiyen te'íjna jemi seijre'e í Dios.

⁶ Ajta ti pua'a ja'ati ayén tiú'ujseijrata ti a'í pu miijmu ayén nu'u urarí'ene'acan jín seijre'e jemin í Dios, ayée pu ajta tiú'ujxe'eve'e ti a'ín ja'ati ayén che'atá na'a rí'í ti'itiújcha'íí tíj ajta a'ín Cirístu'u rí'í ti'itiújcha'íca'a.

Ajta a'íjna í niuucari ti jéjcuacan jín tí'ita'aijte'e

⁷ Mí nej já'amuaxe'eve'e, canu jéjcuacan jín tejá'amuayu'use'e í ti jín titaata'aíj í Dios, sino a'íj nu jín tejá'amuayu'use'e ne'íjna í niuucari ti jéjcuca ímuá Dios ayén a'íjna jín titaata'aíj tíj na'a ti jéjcuca ímuá seijre'eca'a mú'ejmi jemi tíj na'a ti yú e'iré'ene. Ajta a'íjna ti jéjcuca ímuá jín titaata'aíj í Dios, a'íi pu a'ín pú'een í niuucari í sej ráanamujri'í.

⁸ Mí neajta inee, neajta nu jéjcuacan jín tejá'amuayu'use'e ti ayén ti'ayajna a'íjna jemi, ajta mú'ejmi jemi, a'iné pu'uri te'entipúa'ari a'íjna ti a'uun é'eseijre'e a'u ti a'utíca'a. Ajta pu'uri a'utéjche ti huatatátzave'en a'íjna ti jé'iyecan jín tátatzavi'í.

⁹ Tí pua'a ja'ati ayén tiú'ujseijrata ti a'ín miijmu ari nu'u a'uun á'ume a'u ti á'uneeri'í, mi ajta a'íjna í ja'ati, a'í pu ru'ihuaara'a tícha'íire'e, a'í pu ajta aúche'e a'uun aumé a'u ti a'utíca'a a'u ti caí á'atatzave'e.

¹⁰ Ajta a'ín í ja'ati ti raxí'eve'e í ru'ihuaara'a, a'í pu xaa a'uun aumé a'u ti á'atatzave'e í tavástara'a. Ajta capu ti'itíj jín a'aturáa í Dios jemi.

11 Mí ajta, a'íin í ti rájcha'íire'e í ru'ihuaara'a, a'íi pu a'uun é'eseijre'e a'u ti a'utíca'a. A'íi pu xaa auj auumé a'u ti a'utíca'a, ajta capu ramua'aree a'u ti á'ume a'iné tíca'ari pu ayén ráaruu ti ij arácun.

Tej nu'u caí tíixe'eve'e a'íjna ti yen seijre'e i chaanacajapua

12 Ayee nu 'een jín tejá'amuayu'use'e mú'ejmi mi sej niyaujmua'a a'iné Dios pu ayén tejámuaatá'uuni'iri'i í sej jín auteájturaa í jemin a'íjna jime'e a'ij ti huaríj a'íjna í Jesús.

13 Seajta mú'een, mi sej huá'avaujsimua'a pú'een, ayée nu 'een jín tejá'amuayu'use'e a'iné mú'een xu ramua'ate se'íjna ti tíj na'a jécua imuá seijre'eca'a, ajta tíj na'a ti yú e'iré'ene seijre'e. Seajta mú'een, mi sej teemua, ayée nu 'een jín tejá'amuayu'use'e a'iné mú'een xu seri ra'antimuá'iti se'íjna í xiéjniu'ucari ti a'ij pua'a 'een.

Seajta mú'een, mi sej yaújmua'ame'en pú'een, ayée nu 'een jín tejá'amuayu'use'e a'iné mú'een xu ramua'ate se'íjna í tej rájya'upua.

14 Ayee nu neajta 'een jín tejá'amuayu'use'e mi sej huá'avaujsimua'a pú'een a'iné mú'een xu seri ramua'ate se'íjna ti jécua imuá seijre'eca'a tíj na'a ti yú e'iré'ene. Ayee nu neajta 'een jín tejá'amuayu'use'e mi sej teemua a'iné mú'een xu temua'a naa té'eviicua'í. Ajta a'íjna í niuucari ti Dios ayén téjmi jemi raateájtuaa, a'íi pu mú'ejmi jemi seijre'e a'iné mú'een xu rá'astijre'e. Mú'een xu seajta seri ra'antimuá'iti se'íjna í xiéjniu'ucari ti a'ij pua'a 'een.

15 Ayee nu tejá'amua'íjcate'e sej caí siyen ti-huá'íjchuej a'ímej í mej yen japuan huachéjme í chaanaca. Setá'aj caí seajta siyen tí'ijxe'eve'e tíj na'a í ti tí'iseijre'e íiyen chaanaca japua. Ja'ati ti na'a ti raxí'leve'e hua'aye'ira í mej yen huachéjme íiyen chaanaca japua, capu ajta cui'i raxí'leve'e í Dios.

16 Ayee pu xaa ne'u ti'ayajna, a'iné tíj na'a ti ayén tí'iseijre'e íiyen chaanaca japua, yen pu me'ecan. Tíj na'a í mej miyen tité'ujca'ane a'íj ti tzajta'an tásiseiiri, ajta tíj na'a í mej rasej ti ca'aníjra'a hua'atá'aca mej mi me'íjna jime'e tí'inecua'atzen, ajta naíjmi'i tíj na'a í mej jime'en á'ujtzaahuat'e, nain tíj na'a ti ayén 'een, a'íj pu jetze mé je'evé'eme í huá'amua'atziira'a í mej yen seijre'e íiyen chaanaca japua. Capu Dios jemi é'eme'ecan.

17 Ajta tíj na'a ti huá'a jetze ruxe'leve'e a'ímej í mej yen seijre'e íiyen chaanaca japua, ajta a'íjna tíj na'a í mej jetzen tité'ujca'ane, a'íj pu xaa te'entipua'ajte'esin.

Mí ajta a'íjna í ti ayén tirá'astijre'e a'ij ti tí'ijxe'leve'e í Dios, a'íj pu ruuri huateáturaasin í jemin tíj na'a rusén jime'e.

A'íjna ti nu'u ayén ti'ayajna, ajta a'íjna ti nu'u hua'ítzi pú'een

18 Mí sej yaújmua'ame'en pú'een, pu'uri tén teja'uré'enejsin a'ájna xicáara'an ti jetzen nain te'entipua'ajte'esin. Mú'een xu seajta seri ráanamujri'i ti a'íjn ayén huatasejre'esin a'íjna ti rájcha'íire'e í Ciríistu'u. Jee xaa ne'u, ayée pu ti'ayajna mej meri mu'íití huatasejre í mej

rájcha'íire'e í Ciríistu'u. A'íj tu jín tiyen tí'ijmua'aree tí ari tímua'a teja'uré'enejsin a'íjna xicáara'an jetze tí nain te'entipua'ajte'esin.

19 A'íj mú ta jemi tíhuui. Mí majta, camu ta jetze ajtémecantaca'a. Tí pua'a miyen ta jetze ajtémecantache'e, a'íj mú ta jemi huateáturanche'e. Mí majta, ayée mú 'een jín ajtacíj tí ij ayén huataseíjre'en mej caí naíjmi'i ta jetze ajtémecan.

20 Ajta a'íjn í xíjniu'ucare'ara'an í Dios, a'íj pu ari huateáturaa mú'ejmi jemi, ajta a'íj pu ayén tejamuaatá'a í mua'atzíira'a sej si nain jé'iyecan jín tíu'umua'ati.

21 Canu ne'íjna jín tejá'amuyau'use'e ne'íjna jime'e sej caí jé'iyecan jín ramua'aree se'íjna tí ayén tí'ayajna sino ne'íjna jime'e sej xaa siyen ramua'aree. Ajta tí'itíj tí ayén hua'ítzi pú'een, capu a'iránineica a'íjna jetze tí jé'iyecan jín ayén tí'ayajna.

22 ¿Ní secaí ramua'aree ja'ati tí a'íjn pú'een tí tí'ihua'ítaca? Jee xaa, a'íj pu a'íjn pú'een í tí ayén tí'ixa yee tí caí Jesús a'íjn pú'een í Ciríistu'u. A'íj pu a'íjn pú'een tí rájcha'íire'e a'íjna í Ciríistu'u, a'íjna í ja'ati tí ayén che'atá na'a mé rúujípua a'íjna í tej rájya'upua, tí ajta mé rúujípua a'íjn tí yaujra'an pú'een í Dios.

23 Ja'ati tí na'a tí mé rúurieni a'íjna tí yaujra'an pú'een, capu ajta rí'i tí'iseíjre'e a'íjna jemi í tej rájya'upua. Mí ajta, a'íjn tí ayén tiraataxáj yee Jesús pu a'íjn pú'een a'íjna tí yaujra'an pú'een í Dios, tí pua'a ayén huárini, a'íj pu ajta rí'i tí'iseíire'e a'ame í Dios jemi.

24 Seajta mú'een, ayée xu huárini. Ché'e a'ín niuucari í sej jéjcuá imuá ráanamujri'i, ché'e ayén mú'ejmi jemi huateáturan. Ajta a'íjna í niuucari í sej jéjcuá imuá ráanamujri'i, ti pua'a ayén mú'ejmi jemi huateáturan, ayée xu seajta mú'een naími'i rí'i ti'iteseíire'e xá'aju'un se'íjna jemi ti yaujra'an pú'een í Dios, seajta se'íjna jemi í tej rájya'upua.

25 Ajta a'ii pu a'ín pú'een í ti jín te'ataújratziiri'i itejmi jemi ti ayén titáaci'iti tej tiyen rusén jín ruuri tá'ara'ani í jemin.

26 Ayee nu tejá'amuayu'use'e ne'ímej jíme'en í mej miyen tejá'amuahua'itze'e.

27 Mí seajta mú'een, aúche'e pu mú'ejmi jemi seijre'e a'íjna í mua'atzíira'a ti a'ín xiéjniu'ucare'ara'an í Dios ayén tejamuaatá'a. A'íj pu jín caí ayén tiú'ujxe'eve'e ti ja'ati ayén tejamuá'itíiii, a'iné a'íjna í mua'atzíira'a, ayée pu tejá'amua'itíiii nain jíme'e. A'í pu ajta jé'iyecan jín tejá'amua'itíiii, ajta caí tejá'amuahua'itze'e. Setá'aj siyen che'atá sena'a huárini a'íj ti ari tejámuaatá'itíiri'i, setá'aj naíjmi'i huateáturan í jemin.

28 Ajta i'i, mi sej yaújmua'ame'en pú'een, setá'aj siyen naími'i huateáturan í jemin tej ti tiyen a'ataca'anéecan jín ra'ancuré'evl'itín a'ájna xicáara'an ti jetzen huataseíjre'esin. Setá'aj seajta siyen huárini ti ij caí ta'atatévi'iraste'en í jemin.

29 Tí pua'a seri mú'een ramua'aree ti a'í pu ara'axcáacan jín seijre'e í Dios, xu'uri seajta ramua'aree ti ayén ti'ayajna ti ja'ati ti na'a ti ayén x'lepí'in ti'itíjcha'íi, a'íjna í ja'ati, a'í pu xaa a'ín Dios jetze airáne.

3

Iyaújmua'ame'en í Dios

¹ Jee xaa ne'u, setá'aj se'íjna jetze tiú'umua'ati ti a'ín í tej rájya'upua, ayén jeíhua huápi'i taataxi'leve a'iné a'íi pu xaa taatéya'upuajtaca'a. A'íj tu jín, tu'uri yaújmua'ame'en pú'een í Dios. A'íj mú jín caí tamuajte a'íime í mej yen huachéjme í chaanaca japua me'íjna jime'e mej caí raamuá'a.

² Mí nej já'amuxaxe'eve'e, tu'uri yaújmua'ame'en pú'een í Dios. Mí ajta caí xi a'ij ámitieere'e a'ij tej éene'e tá'aju'un. Mí teajta iteen, ayée tu tí'ijmua'aree ti ayén tí'itaci'iti a'ájna xicáara'an jetze í ti jetzen huataseíjre'esin. A'íi pu seicié taruuren yé ta jetze tej ti tiyen che'atá tena'a éene'e tá'ara'ani tíj ajta a'ín éene'e seijre'e u ta japua a'iné a'ájna tu raseijran te'íjna a'ij ti 'een.

³ Ajta, ja'ati ti na'a ti ayén tí'ijchú'eve'e a'íjna ti ayén tiráaci'iti, ayée pu a'íjna jín rí'i ruruuren ti ayén che'atá na'a rumua'atzíira'a jime'en rí'éene'e seíire'e á'ara'ani tíj ajta a'íjna í Jesús ti ajta Ciríistu'u pú'een.

⁴ Mí ajta, ja'ati ti na'a ti tí'itíj jín até'itzaara í Dios jemi, a'íi pu ajta raatéxieehuata a'íjna í niuucari ti jín Dios tí'ajta. Ajta tíj na'a í mej jín até'itzaara, ayée pu seijre'e í Dios jemi ti ayén che'atá na'a 'een í mej jín raatéxieehuata me'íjna í niuucari ti ajta jín Dios tí'ajta.

⁵ Ajta, xu'uri ramua'aree ti ayén 'een jín huataseíjre a'íjna tí'ij ayén ra'uré'uuna í tej jín auteájturaa í Dios jemi. Ajta, capu a'atzu tí'itíj jín até'itzaara í Dios jemi a'íjna í Jesús, ti ajta Ciríistu'u pú'een.

⁶ Ajta, ja'ati ti na'a ti Dios jemi seijre'e capu ajta á'atura í jemin. Mí ajta, ja'ati ti na'a ti ayén ti'itíj jín até'itzaara í Dios jemi, a'íjna í ja'ati capúu xi yaú'itiée já'araa a'ij ti 'een a'íjna, capu ajta xi raamuá'a.

⁷ Mí sej yaújmua'ame'en pú'een, caxu raatá'acare'en ti ja'ati ayén tejá'amuacuanamua. Ja'ati ti na'a ti ayén xí'epi'in ti'itiújcha'ii, a'í pu ayén che'atá na'a ri'éene'ecán jín seijre'e í Dios jemi tíj ajta a'íjna í Jesús, ti ajta Cirístu'u pú'een.

⁸ Mí ajta, ja'ati ti na'a ti ti'itíj jín até'itzaara í Dios jemi, a'í pu a'íjna jetze ajtémecan í tiyaaru'u, a'iné a'íjna í tiyaaru'u, ayée pu tíj na'a jéjcuá imuá te'utéjche ti ayén te'uté'itzaara tíj na'a í ti 'irí yé e'iré'ene. Ayee pu 'een jín huataseíjre a'íjna ti yaujra'an pú'een í Dios ti ij raaté'uuna nain í muári'eri'ire'ara'an í tiyaaru'u.

⁹ Capu até'itzaara í Dios jemi ja'ati ti na'a ti Dios jetze airáane. Capu ti'itíj jín até'itzaara a'íjna jime'e ti jemin seijre'e a'íjna ti Dios ayén raateájtuaa. Capu ri'irí ti a'ín ja'ati ayén ti'itíj jín te'uté'itzaara'an a'iné a'í pu Dios jetze airáane.

¹⁰ Ayee pu a'íjna jín té'emitieere'e ja'atén mej pú'een í yaújmua'ame'en í Dios, ajta ja'atén mej pú'een í yaújmua'ame'en í tiyaaru'u. Capu Dios jetze airáane ja'ati ti caí xí'epi'in ti'itiújcha'ii, ti ajta caí raxí'eve'e í ru'ihuaara'a.

Tej nu'u huátaxe'eve'en seij teajta seij

¹¹ Ajta, a'ii pu a'ín pú'een í niucari sej ráanamujri'i tíj na'a jéjcuá imuá tíj na'a ti yú e'iré'ene ti ayén tiú'ujxe'eve'e tej tiyen titehuátaxe'eve'en seij teajta seij.

12 Tej ti caí nu'u tiyen huárini a'ij ti ráaruu a'íjna í Caín teecan ti a'íjna jetze airáane a'íjna ti a'ij pua'a 'een. Ajta ayén tiraajé'ica í ru'ihuaara'a. ¿Ni secaí ramua'aree a'ij ti 'een jín raajé'ica? Ayee pu a'íjna jín tiraajé'ica a'íjna jime'e ti a'ij pua'a ti'itíjcha'íca'a a'íjna. Mí ajta, x'epi'in pu ti'itíjcha'íca'a a'íjna í ihuáare'ara'an.

13 Ne'ihuaamua'a, caxu a'ij tité'ujmuajca ti pua'a miyen tejamuájcha'íre'e a'íime í mej yen huachéjme íyen chaanaca japua.

14 Ayee tu te'íjna jín tí'ijmua'aree tej caí ché'e mi'ichíjta seijre'e í Dios jemi sino tu'uri tiyen ruurican jemin huateájturaa a'íjna jime'e tej huá'axe'eve'e te'ímej í ta'ihuaamua'a.

Mí ajta, ja'ati ti na'a ti caí raxí'leve'e í ru'ihuaara'a, a'í pu aúche'e ayén mi'ichíjta seijre'e í Dios jemi.

15 Jee xaa ne'u, a'íjna í ja'ati ti rájcha'íre'e í ru'ihuaara'a, a'ii pu a'ín pú'een ti tí'itecui'ica. Sea-jta mú'een, xu'uri siyen tí'ijmua'aree ti caí rusén jín ruuri huateáturaasin í Dios jemi ja'ati ti na'a ti ayén tí'itecui'ica.

16 Ayee tu te'íjna jín tí'ijmua'aree a'ij ti 'een ti pua'a ja'ati jé'iyecan jín raxí'leve'e í ru'ihuaara'a. A'í pu Jesús ti Ciríistu'u pírici, a'í pu ta jetze me'ecan huam'í. A'í pu jín, ayén tiú'ujxe'eve'e tej tiyen che'atá tena'a huácui'ini huá'a jetze me'ecan í ta'ihuaamua'a.

17 Mí ajta, ti pua'a ja'ati ti ayén jeíhua huáp'i tí'ijcha'í í mej jín huateújvaire'en íyen chaanaca japua, ti pua'a ajta ayén raseijra ti a'ín ihuáare'ara'an caí a'ij tí'ijviicua'i, ajta ti pua'a caí rá'ancu'uvajxi'in ti ij ti'itíj jín raatévaire'en, capu

a'atzu a'ij tí'iri'iri ti a'ijna ti jehua tí'ijcha'ii ayén ti'ixáata a'ame ti nu'u raxí'eve'e í Dios.

¹⁸ Mí sej yaújmua'ame'en pú'een, tiché'e caí tiyen tena'a tí'ixajta tej nu'u taxe'eve'e seij teajta seij. Tiché'e caí te'ijna jín tena'a tiyen tí'ixajta taniuuca jime'e sino tiché'e jé'iyecan jín huá'axe'eve'e te'ijna jime'e tej ti'itíj jín hua'utévaire'en í ta'ihuaamua'a.

A'ij ti nu'uye'í tí'iri'iri tej nu'u caí tí'itzi'ine'e í Dios jemi

¹⁹ Tí pua'a tiyen te'ijna jín huárini, aj tu xaa tiyen tí'ijmua'areeren tej tiyen jé'iyecan jín rí'í ti'títacha'ii te'ijna jemi í niuucari ti ayén ti'ayajna. Tí pua'a teajta te'ijna jín tiyen huárini, aj tu ti caí ché'e a'ij pua'a tite'utátamuajte í taxiejniu'uca jetze te'ijna jemi í Dios.

²⁰ Tí pua'a ayén tá'axijte'e í taxiejniu'uca, capu ruxe'eve'e tej tiyen tí'itzi'ine'e a'iné jaítze'e pu ve'ecán jín ti'itéjvee í Dios caí í taxiejniu'uca. Ajta, a'ii pu nain té'umua'aree.

²¹ Mí nej já'amuaxe'eve'e, ti pua'a caí ti'itíj jín tá'axijte'e í taxiejniu'uca, ayée pu 'een jín rí'iri tej caí ti'itíj jín tí'itzi'ine'e í Dios jemi.

²² Ayee tu teajta te'ijna jín tiyen tira'ancuré'asin te'ijna jemi ti'itíj ti na'a tej raatáhuaviira. Ayee pu a'ijna jín tí'itaci'iti a'ijna jime'e tej tiyen tirá'astijre'e a'ij ti a'ín tí'ita'ajte'e, ajta a'ijna jime'e tej tiyen rí'í ti'títacha'ii a'ij ti tira'aráanajche.

²³ A'ii pu a'ín pú'een a'ijna ti jín ayén tí'ita'ajte'e tej ti tiyen té'antzaahuate'en ti a'ín Jesús yaujra'an pú'een í Dios, ajta a'ii pu a'ín pú'een í

Ciríistu'u ti Dios ra'antíhua'u, tej ti teajta tiyen titehuátaxe'eve'en seij teajta seij a'ij ti a'ín titaata'aíj.

²⁴ Ajta a'ín ti ayén rá'astijre'e a'ij ti Dios tí'ajta, a'í pu ayén che'atá na'a jemin seijre'e í Dios tíj ajta Dios jemin tí'iseijre'e a'íjna í ja'atí. Ayee tu te'íjna jín tí'ijmua'aree ti a'ín Dios ta jemi seijre'e a'íjna jime'e ti a'ín xiéjniu'ucare'ara'an í Dios ayén ta jemi huateájturaa.

4

A'íjna í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios, ajta a'íjna í xiéjniu'ucari ti rájcha'üre'e í Ciríistu'u

¹ Mí nej já'amuaxe'eve'e, setá'aj caí rá'atzaahuate'e ja'atí ti na'a ti ayén ruseijrata ti nu'u a'ín xiéjniu'ucare'ara'an í Dios ca'aníjra'a raatá'a ti tiu'utaxáj, sino setá'aj amuacaícan hua'utéeseij sej si ráamua'aree ti'itíj ti xiejniu'ucarira'a ca'aníjra'a hua'atá'aca mej miyen tiu'utaxáj. Setá'aj siyen huárini a'iné a'íme í mej caí jé'iyecan jín tí'ixaxa'a í Dios jetze me'ecan, mu'ití mú meri huá'a tzajta'a huataseíjre a'ímej jemi í mej yen seijre'e íiyen chaanaca japua.

² Ayee tu te'íjna jín tiráamua'aree ti pua'a a'ín xiéjniu'ucare'ara'an í Dios ayén ca'aníjra'a ratá'aca ti ja'atí ayén tiu'utaxáj í Dios jetze me'ecan nusu caí. Ja'atí ti na'a ti ayén tiraataxáj yee a'ín Jesús pu Ciríistu'u pú'een, a'í pu nu'u ajta ayén tehuá'ira'atacan jín huataseíjre íiyen chaanaca japua, ti pua'a a'íjna í ja'atí ayén tiraataxáj, a'í pu a'ín pú'een ti a'ín xiéjniu'ucare'ara'an í Dios ayén

ca'aníjra'a ratá'aca ti ayén tiu'utaxáj Dios jetze me'ecan.

³ Mí ajta, ja'ati ti na'a ti ayén seicié tiraataxáj yee ti Jesús caí ayén tehuá'ira'atacan jín huataseíjre, a'í pu caí jé'iyecan jín tí'ixaxa'a í Dios jetze me'ecan, sino a'í pu ayén ca'aníjra'a ratá'aca a'ij ti tiu'utaxáj a'íjna í xiéjniu'ucari ti rájcha'íire'e í Círístu'u. Xu'uri siyen tiráanamujri'i ti a'ín yen huataseíjre'esin íiyen chaanaca japua. Jee xaa ne'u, pu'uri yen seijre'e huá'a tzajta'a í mej yen huachéjme íiyen chaanaca japua.

⁴ Mí sej yaújmua'ame'en, mú'een xu Dios jetze ajtémecan. Seajta seri hua'utémua'iti se'imej í mej hua'itzi jín tí'ixaxa'a se'íjna jime'e ti a'ín í ti mú'ejmi jemi huateájturaa, jaítze'e pu ve'ecán jín antiújmua'aree caí a'íjna ti yen seijre'e íiyen í chaanaca japua.

⁵ Mí majta a'íime, a'í mú huá'a jetze ajtémecan a'ímej í mej yen huachéjme íiyen chaanaca japua. A'í pu jín, tíj na'a mej miyen tí'ixáata muá'aye'i, a'í pu ca'aníjra'a hua'atá'aca mej miyen tiu'utaxáj a'íjna í huá'amua'atziira'a a'ímej í mej yen seijre'e íiyen chaanaca japua. Majta a'íime í mej yen seijre'e, a'í mú miyen tihuá'anamua.

⁶ Mí teahta iteen, teen tu Dios jetze ajtémecan. Ja'ati ti na'a ti ayén ramua'ate í Dios, a'í pu ayén tanamuaj. Ajta a'íjna í ja'ati ti caí ramua'ate í Dios, a'í pu ajta caí tanamuaj. Ayee tu 'een jín tiyen tí'ijmua'aree ti pua'a ja'ati ayén jé'iyecan jín tí'ixaxa'a í Dios jetze me'ecan na'ari ti pua'a hua'itzi jín tí'ixaxa'a.

Dios pu huápi'i taxe'eve'e itejmi

7 Mí nej já'amuaxe'eve'e, tiché'e tiyen titehuátaxe'eve'en seij teajta seij a'iné Dios pu ruseij ayén ca'aníjra'a titatá'aca tej ti tiyen huátaxe'eve'en. Ajta a'ín ti huá'axe'eve'e í ruxí'ej teite, a'í pu Dios jetze airáane, ajta a'í pu ramua'ate í Dios.

8 Mí ajta, a'ín ti caí huá'axe'eve'e í ruxí'ej teite, a'í pu caí xi ramua'ate í Dios, a'iné Dios pu jé'iyecan jín ruseij taxe'eve'e, nain xicaj tzajta'a, ajta nain tíca'ari tzajta'a.

9 Ayee pu a'íjna jín téjmi jemi huatasejre ti Dios ayén taxe'eve'e a'íjna jime'e ti a'ín ayén ya'uta'íteca'a í ruyauj ti seij na'a pú'een ti ij yé uvé'enen íyén chaanaca japua tej ti ruuri hu-ateáturan í Dios jemi te'íjna jime'e ti a'ín ta japua huaniú.

10 Ayee pu a'íjna jín ayén éeni'ici'e seijre'e ti Dios ayén taxe'eve'e. Catu teen amuacá raataxi'eve í Dios, sino a'í pu amuacá taataxi'eve itejmi, ajta ayén ya'uta'íteca'a í ruyauj ti ij a'ín ayén ra'uré'uuna í tej jín auteájturaa í Dios jemi ti ij caí Dios ayén puájtzi titaatá'acare'en.

11 Mí nej já'amuaxe'eve'e, a'iné Dios pu'uri ayén titaataxi'eve, ayée pu tiú'ujxe'eve'e tej tiyen che'atá tena'a huátaxe'eve'en seij teajta seij.

12 Capu ja'ati ja'anáj raaseij í Dios. Mí ajta, ti pua'a tiyen tí'itaxe'eve'e seij teajta seij, Dios pu ayén téjmi jemi seijre'e, ajta a'í pu téjmi jemi runaíjmire'e a'íjna ti jín Dios ayén tí'itaxe'eve'e.

13 Ayee tu 'een jín tiyen tí'ijmua'aree tej tiyen jemin seijre'e, ajta ti ayén a'ín téjmi jemi seijre'e a'íjna jime'e ti ayén téjmi jemi raateájtuaa í ruxíejniu'uca.

14 Teajta iteen, teen tu tiyen tiraaseíj, teajta tiyen tirataxájtave ti a'ín í tej rájya'upua, a'ín ayén tíya'uta'íteca'a í ruyauj ti ij ayén hua'irájtuaani a'ímej í mej yen huachéjme íyen chaanaca japua.

15 Ja'ati ti na'a ti ayén tiraataxáj yee Jesús pu nu'u ajta Ciríistu'u pú'een, a'íí pu ajta a'ín pú'een ti yaujra'an píríci í Dios. Dios pu jemin seijre'e a'íjna í ja'ati. Ajta a'ín í ja'ati, a'íí pu ayén che'atá na'a seijre'e í Dios jemi.

16 A'íj tu jín tiyen tí'ijmua'aree, teajta tiyen tirá'atzaahuate'e ti ayén tí'itaxe'eve'e í Dios, a'iné Dios pu ayén ja'anáj ti na'a tí'itaxe'eve'e. Ajta a'ín í ja'ati ti ayén seijre'e ti huá'axe'eve'e í ruxí'ej teite, a'íí pu ajta jemin seijre'e í Dios. Ajta Dios pu ayén che'atá na'a jemin seijre'e a'íjna í ja'ati.

17 Ayee pu éeni'ici'e seijre'e ti ayén huaújnaijmi'ire itejmi jemi tej ti caí tí'itziíine'e a'ájna xicáara'an ti jetzen huá'axijte'en, a'íjna jime'e tej tiyen che'atá tena'a seijre'e íyen chaanaca japua tíj ajta a'íjna, te'íjna jime'e tej huá'axe'eve'e í taxí'ej teite.

18 Tí pua'a ja'ati ayén rachú'eve'e a'ame a'ájna xicáara'an jetze ti Dios jetzen huá'axijte'en, capu ayén tí'itziíine'e, a'iné ti pua'a a'íjna í ja'ati nain jín ayén tí'ijxe'eve'e í Dios, a'íj pu jín raatépua'ajte'esin í ru tzajta'a a'íjna ti jín tí'itziíine'e ti Dios puaijtzi raatá'an.

Ayee pu xaa ne'u ti'ayajna a'iné ti pua'a ja'ati ayén tí'itziíine'e, a'íí pu ajta ti'itj jín rajpuaíjtzi á'aye'i. Ajta a'ín ti tí'itziíine'e, capu u hu-ateújnaijmire í ru tzajta'a ti a'ín ayén tí'ijxe'eve'e í ruxí'ej tevi.

19 Ayee tu te'íjna jín tí'ijxe'leve'e í Dios a'iné Dios pu amuacaí ayén titaataxí'leve itejmi.

20 Tí pua'a ja'ati ayén tí'ixajta yee a'íi pu nu'u raxí'leve'e í Dios, ajta ti pua'a rájcha'íire'e í ru'ihuaara'a, ayée pu tí'ihua'ítaca a'íjna í ja'ati. Ayee pu tí'een, a'iné ti pua'a a'ín caí raxí'leve'e í ru'ihuaara'a ti ayén mé tirúusise'íran, capu a'atzu a'ij tí'iri'iri ti a'íjna í ja'ati ayén raxí'leve'e a'íjna í Dios ti caí ja'anáj rasise'i.

21 Ajta a'ii pu a'ín pú'een í niuucari ti jín a'ín ayén titaata'áj. Ché'e nu'u a'ín ti ayén tí'ijxe'leve'e í Dios, ché'e a'ín ajta ayén tí'ijxe'leve'e í ru'ihuaara'a.

5

Tej nu'u teri hua'uté mua'iti te'íjna ti a'ij pua'a'een, ti ajta yen japuan seijre'e íyen í chaanaca japua

1 Ja'ati ti na'a ti ayén té'atzaahuat'e ti Jesús a'ín pú'een a'íjna í Ciríistu'u ti Dios ra'antíhua'u, a'íjna í ja'ati, a'íi pu ajta Dios jetze huanéj. Ajta a'ín ti ayén tí'ijxe'leve'e a'íjna ti ya'upuáara'an pú'een, a'íi pu ajta ayén huá'axe'leve'e a'ímej í ti ayén hua'utéya'upuajtaca'a.

2 Ayee tu 'een jín tiyen tí'ijmua'aree tej jé'iyecan jín huá'axe'leve'e te'ímej í mej yaújmuame'en pú'een í Dios te'íjna jime'e tej tiyen tí'ijxe'leve'e í Dios, teajta tiyen tirá'astijre'e a'ij ti a'ín tí'íta'aijte'e.

3 Ajta, ayée pu huataújmu'a a'íjna í tej nu'u raxí'leve'e í Dios tej ti tiyen te'íjna jín ra'ará'astijre'en te'íjna í ti jín tí'íta'aijte'e. Ajta,

capu muári'eri tej tiyen te'íjna jín ra'ará'astijre'en te'íjna ti jín Dios ayén tí'ita'aijte'e.

⁴ Ayee pu a'íjna jín ayén tí'een a'iné ja'atí ti na'a ti ayén Dios jetze airáne, a'íi pu hua'antimuá'itici a'ímej í mej yen seijre'e íiyen chaanaca japua. Ajta, ayée tu te'íjna jín hua'antimuá'itici te'íjna jíme'e tej té'atzaahuat'e.

⁵ A'ii pu a'íin pú'een ti hua'antimuá'itici a'ímej í mej yen seijre'e íiyen chaanaca japua. A'íi pu a'íin pú'een ti ayén té'atzaahuat'e ti Jesús a'íin pírici ti yaujra'an pú'een í Dios.

A'íjna ti nu'u raataxájtave a'íjna í xiéjniu'ucare'ara'an í Dios a'íjna jíme'en a'íin ti yaujra'an pú'een í Dios

⁶ Ajta a'íjna í Jesús ti Ciríistu'u pú'een, a'ii pu a'íin pú'een ti ayén huataseíjre itejmi jemi. Ayee tu te'íjna jín ramua'aree ti a'íi pu jé'iyecan jín téjmi jemi huataseíjre tí'ij ayén huámuaí'ivijhuaca'a, ajta ayén tira'iráaxire í ruxuure'e tí'ij huamí'i. Dios pu ayén tiraataxájtaca'a a'íjna jíme'en í Jesús tí'ij a'íin huámuaí'ivijhuaca'a. Ajta ayén che'atá na'a jíme'en tiraataxájtaca'a tí'ij Jesús huamí'i, majta raseíireca'a í teite.

⁷ Ajta a'íin xiéjniu'ucare'ara'an í Dios, a'íi pu ayén raataxájtave a'íjna jíme'en a'iné a'íi pu jé'iyecan jín tí'ixaxa'a.

⁸ Jee xaa ne'u, mehuaíca í mej miyen raataxájtave. A'ii pu a'íin pú'een í xiéjniu'ucare'ara'an ti Dios téjmi jemi raateájtuaa. A'ii pu ajta a'íin pú'een í niuucari í tej ráanamujri'i tí'ij Jesús ayén huámuaí'ivijhuaca'a. A'ii pu ajta a'íin pú'een í tej jín ra'utámua'aree ti Ciríistu'u ayén

tiu'umí'i í cúruu jetze. Majta me'íjna í mej huaica, naíjmi'i mú miyen che'atá mena'a tiraataxájtave.

⁹ Ajta, ti pua'a tiyen tira'ancuré'an a'ij mej ti'ixa í teite mej yen japuan seijre'e íiyen chaanaca japua, ayée pu jaítze'e ayén tiraavíjte'e tej tiyen tira'ancuré'an a'ij ti ajta ti'ixa í Dios a'iné jaítze'e pu ruxe'eve'e a'ij ti a'ín ti'ixa. A'ii pu a'ín pú'een ti jíme'en Dios raataxájtaca'a, ti raataxájtaca'a a'íjna jíme'e í ruyauj.

¹⁰ Ja'ati ti na'a ti rá'atzaahuatze'e a'íjna ti yaujra'an pú'een í Dios, a'íjna í ja'ati, a'í pu jemin seijre'e a'íjna ti jíme'en huataújxajtacaa. Ajta ja'ati ti na'a ti caí rá'atzaahuatze'e í Dios, a'í pu ayén ti'ixa ti nu'u tí'ihua'itaca í Dios a'íjna jíme'e ti caí rá'antzaahua a'íjna ti jíme'en Dios raataxájtaca'a í ruyauj jíme'e.

¹¹ Ajta, a'ii pu a'ín pú'een ti jíme'en raataxájtaca'a, ti jíme'en Dios ayén taatá'a tej ti tiyen ruuri huateáturan í jemin tíj na'a rusén jíme'e. Ajta, ayée tu 'een jín ruuri tá'aju'un te'íjna jíme'e ti a'íjna jetze ti yaujra'an pú'een, a'í pu jetze airáninei í tej jín ruuri tá'ara'ani.

¹² Ja'ati ti na'a ti jemin seijre'e a'íjna ti yaujra'an pú'een í Dios, a'í pu ajta jemin ruuri huateáturaasin tíj na'a rusén jíme'e. Mí ajta, ja'ati ti na'a ti caí jemin seijre'e a'íjna ti yaujra'an pú'een í Dios, capu ajta ruuri huateáturaasin í jemin tíj na'a rusén jíme'e.

Tej tiyen ruuri huateáturaasin tíj na'a rusén jíme'e

¹³ Ayee nu 'een jín niyen tejamuaatayú'use sej si siyen tiráamua'aree sej siyen jemin ruuri huateáturaasin tíj na'a rusén jíme'e mi sej siyen

té'atzaahuate'e se'íjna jemi ti yaujra'an pú'een í Dios.

14 Ajta, a'ii pu a'ín pú'een ti ca'aníjra'a tatá'a tej ti tiyen taxiéehua ajteáxiire í jemin. Tí pua'a tiyen ti'itíj tiraatáhuavii a'ij ti tiraavíjte'e í jemin, ayée tu tiráamua'aree ti a'ín ayén tí'itanamua.

15 Ajta ti pua'a tiyen tiráamua'aree ti a'ín ayén tí'itanamua tíj na'a a'ij tej ti'itíj tiraatáhuaviira, a'íj tu jín tiyen teajta tiráamua'aree ti ayén titaatá'asin a'ij ti tiraavíjte'e a'íjna jíme'en í tej raatáhuaviiri'i.

16 Tí pua'a ja'ati ayén tí'ijseijra ti a'ín ihuáare'ara'an ayén te'uté'itzaaara'an ti'itíj jíme'e ti caí ayén tí'ijci'iti ti huámi'ini, ché'e a'ín ja'ati ayén a'íjna jín tiraatáhuavii í Dios. Tí pua'a ayén a'íjna jín huárini, Dios pu ajta ayén tiraatá'asin ti a'ín ruuri huateá'aturan í jemin a'íjna í ihuáare'ara'an ti ayén ti'itíj jín te'uté'itzaaara ti caí ayén a'íjna jíme'en tiráaci'iti ti huámi'ini.

Mí ajta, ayée pu ajta seijre'e í mej jín auté'itzaaara'a ti a'íjna jín ayén tiráaci'iti ti ja'ati huámi'ini. Canu niyen tejá'amua'íjcate'e sej si se'íjna jín siyen tiraatáhuavii.

17 Matíj mena'a miyen me'íjna jín a'ij pua'a tí'iterici, a'ii pu ajta a'ín pú'een í mej jín auté'itzaaara í Dios jemi. Ajta, aúche'e pu téjmi jemi seijre'e í mej jín auté'itzaaara ti ajta caí ayén tiráaci'iti ti ja'ati a'íjna jíme'en huámi'ini.

I ti nu'u jín te'entipúa'ajte'esin

18 Teen tu tiyen tí'ijmua'aree ti caí ti'itíj jín auté'itzaaara í ja'ati ti ayén Dios jetze airáane, sino a'íjna í ja'ati ti Dios jetze airáane, a'í pu ayén

té'ujcu'uve, ajta caí í xiéjniu'ucari ti a'ij pua'a 'een capu ra'ajtamíjhua a'íjna í ja'ati.

¹⁹ Teen tu teajta tiyen tí'ijmua'aree tej Dios jetze ajtémecan. Majta a'íime í seica í mej yen huachéjme íiyen chaanaca japua, naíjmi'i mú rá'astijre'e me'íjna í xiéjniu'ucari ti a'ij pua'a 'een.

²⁰ Teajta tu tiyen tí'ijmua'aree ti a'ín ti yaujra'an pú'een í Dios yen huataseíjre. A'í pu ajta ayén taatá'a tej ti tiyen tiyaú'itiée tá'ara'ani tej ti tiyen tiráamua'ati te'íjna ti ayén ti'ayajna. Teen tu teajta te'íjna jemi seijre'e ti ayén ti'ayajna.

Jee xaa ne'u, teen tu teajta jemin seijre'e te'íjna ti yaujra'an pú'een í Dios, a'íjna í Jesús ti ajta Ciríistu'u pú'een. A'ii pu a'ín pú'een í Dios ti nain jín ajta jé'iyecan jín seijre'e, ti ajta ayén titatá'aca tej tiyen ruuri huateáturan í jemin tíj na'a rusén jime'e.

²¹ Mí sej yaújmua'ame'en pú'een, rí'i xu'u se'íjna jime'e, sej si caí raná'amiche'en ti'itíj ti na'a ti caí Dios pú'een.

**I niuucari ti jejcua, ti ajta jime'en ra'axa
a'ijna i tavastara'a, i Ciriistu'u ti ji'i Jesús ti
tu'irájtuaa**

**New Testament in Cora, El Nayar Presidio De Los
Reyes; crn (MX:crn:Cora, El Nayar)**

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cora, El Nayar

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Cora, Presidio de los Reyes [crn], Mexico

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cora, El Nayar

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

10f6cd13-ea38-5c62-beee-25cf942ce3aa